

societat catalana de sociologia
de l'Institut d'estudis catalans

associació catalana de sociologia

núm. 49 maig 1997

Informacions de l'ACS

REVISTA CATALANA DE SOCIOLOGIA

El proper volum, que serà el número 4, comptarà amb un article de Xavier Rambla, sobre sociolingüisme. També hi trobarem el treball amb què Begoña Jiménez Marín guanyà el 1r Premi del Concurs de Joves Sociòlegs, recentment atorgat, i el de Marta Poblet i Balcells, que obtingué l'Accèssit. Així mateix, la crítica bibliogràfica correrà a càrrec de Raimon Bonal, que parlarà del llibre "Joventut i Esport", del qual n'és autora Núria Puig.

DEBAT A L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Com a membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, Carlota Solé va ésser ponent al Debat organitzat per l'Institut d'Estudis Catalans sobre "Aspectes del futur immediat de la Unió Europea". Es va realitzar el dia 12 d'aquest mes, i els altres dos ponents varen ésser en Josep Jané, president de la Societat Catalana d'Economia, i en Carles A. Gasòliba, membre també de la Societat de Filosofia i Ciències Socials.

ACTES DEL CONGRÉS DE GIRONA.

Fel que fa a les poques ponències i comunicacions que no figuren en els dos volums editats, circumstància que es va atribuir a una distracció de la impremta, s'ha comprovat que es tracta de problemes tècnics. Alguns documents són il·legibles, a d'altres els hi manquen planes. S'ha determinat localitzar a les persones afectades per tal de poder elaborar la projectada separata.

Sumari

Informacions de l'ACS.....	1
Convocatòries diverses.	2
Novetats editorials.	2
Espai obert	3
Ressenya de publicacions	4

Coordinació: Junta de l'ACS
Disseny i maquetació: Gemma Quesada

Secretària: Fàtima Duarte
Societat Catalana de Sociologia
Filial de l'Institut d'Estudis Catalans
Carrer del Carme, 47
08001 Barcelona
Tel. 318 55 16 de 17 a 20 hores

Recordeu que podeu passar per l'Associació a recollir els dos volums de les Actes del Congrés de Girona. Truqueu abans per telèfon per posar-vos d'acord amb la secretària i estalviar-vos un viatge en va. Telf. (93) 318 55 16, de 17 a 20 hores. Si es vol publicar un article o bé fer una ressenya de les publicacions, estudis o investigacions dels nostres socis seran ben rebuts i publicats. També podeu enviar-nos informació i comentaris de Jornades, Congressos i Seminaris.

Convocatòries diverses

Beques d'estudi sobre la Joventut

Característiques: Dues beques de recerca sobre la joventut des de la perspectiva de les ciències socials: antropologia, sociologia, politicologia, història, etc.

Dotació: 600.000 PTA cadascuna

Convoca: Fundacions Jaume Bofill i Serveis de Cultura Popular (Grup FUS)

Termini de presentació: 30 de maig de 1997

Informació: Provença, 324, 1r, 08037 Barcelona

Tel. (93) 458 87 00

Premi Miquel Àngel Terribas

Característiques: L'objectiu de la recerca es la Solidaritat, tant dels camps d'aplicació com de les formes que aquesta pot adoptar

Dotació: Beca econòmica de 2.500.000 PTA mitjançant un lliurament inicial de 750.000 PTA, un altre de 750.000 PTA en la fase intermèdia i 1.000.000 PTA al lliurament de l'informe final

Convoca: Fundació "la Caixa"

Termini de presentació: El projecte pot presentar-se fins el 30 de juny de 1997

Informació: Via Laietana, 56, 08003 Barcelona

Tel. (93) 207 74 75

10è Premi Dr. Rogeli Duocastella

Característiques: Treballs d'investigació inèdits en el camp de les Ciències Socials

Dotació: 2.000.000 PTA. La dotació podrà ésser atorgada íntegrament a un dels treballs o repartida entre un 1r premi de 1.500.000 PTA i un accésit de 500.000 PTA

Convoca: Fundació "la Caixa"

Termini de presentació: 30 de setembre de 1997

Informació: Via Laietana, 56, 08003 Barcelona

Tel. (93) 207 74 75

Novetats editorials

Gentilesa de la Llibreria Universitària Vint-i-Dos. Girona

DE MIGUEL, AMANDO.
Manual del perfecto sociólogo, Ed. Espasa-Calpe, Madrid 1977, 3.800 PTA

GOODWIN, BARBARA.
El uso de las ideas políticas, Ed. Península, Barcelona 1997, 3.400 PTA

GUASCH, OSCAR.
Observación participante, CIS, Madrid 1997

LAZARSFELD, PAUL; JAHODA, MARIE; HEISEL, HANS.
Los parados de Marienthal, Ed. La Piqueta, Madrid 1997, 1.700 PTA

VELEZ-IBAÑEZ, CARLOS G.
Lazos de confianza (Los sistemas culturales y económicos de crédito en las poblaciones de los EE.UU. y México), Fondo de Cultura Económica, México 1997, 2.600 PTA

Diccionari de la Llengua Catalana. Institut d'Estudis Catalans, (Edició en CD ROM), Barcelona, 1997, 11.500 PTA

Espai obert

ESCOLA D'ESTIU A GRÈCIA: QÜESTIONS CLAU EN LA RECERCA SOBRE MIGRACIONS. NOVES METODOLOGIES I ENFOCAMENTS PER A JOVES INVESTIGADORS.

En el context del programa TMR (de formació i mobilitat d'investigadors) de la Unió Europea, l'ERCOMER organitza una sèrie de tres Escoles d'Estiu (1997-1999) que s'ofereixen a joves investigadors que centrin les seves recerques en l'àmbit de la migració.

L'Escola d'Estiu de 1997, que analitza els processos migratoris i els diferents models (els quals consideren també els temes d'asil i refugi, així com de fluxos clandestins), ha tingut lloc a l'illa grega d'Idra des del dia 4 al 17 de maig. La perspectiva general de l'Escola d'Estiu és multidisciplinària, i els participants han d'estar vinculats a algun tipus de recerca, la qual hauran d'exposar.

Les classes s'han desenvolupat en funció del temari següent: l'avaluació de les pressions migratòries, l'ús de sistemes de predicció dels fenòmens migratoris, el desenvolupament i l'examen dels models teòrics, l'estimació de la migració clandestina, fonts i dades comparatives i el seu ús, racionalització dels sistemes d'assentament de refugiats, investigació sobre xarxes migratòries, i repatriament i retorn.

El model de formació de l'Escola es basa en un model actiu d'ensenyament. Aquest model pren tres direccions: conferències (presentacions dels nous enfocaments i metodologies per part dels experts), panels de recerca (els participants presenten el seu propi treball per a discussió), tallers de recerca (discussió de tècniques i mètodes dirigida per un investigador professional d'ERCOMER).

Les sessions de conferències, i els respectius ponents, han estat:

- Introducció, Malcom Cross
- Noves direccions en les teories de la migració, Robin Cohen
- Enfocaments innovadors en la recerca de les migracions internacionals: estudis en profunditat, Tomas Frejka
- Predicció de les migracions i de la mobilitat de la població, Sarah Collinson
- Estimació de la migració clandestina, Gian Carlo Blangiardo
- Fonts comparatives i el seu ús, Ann Singleton
- Racionalització de les polítiques de refugi, Richard Black
- Investigació sobre xarxes migratòries, Russel King
- Repatriament, Khalid Koser
- Investigació sobre migració a Grècia, Lora Lafanzi

NATÀLIA RIBAS. Sociòloga

Els interessats poden

adreçar-se a l'ERCOMER,

http: www.ruu.nl/ercomer

Ressenya de publicacions

ALBERT BASTARDAS I BOADA. ECOLOGIA DE LES LLENGÜES. MEDI, CONTACTES I DINÀMICA SOCIO-LINGÜÍSTICA, ED. PROA/ENCICLOPÈDIA CATALANA, BARCELONA, 1996, 239 PP.

L'autor, professor de Sociolingüística a la Secció de Lingüística de la Universitat de Barcelona, pretén amb aquesta obra l'impuls i l'avenç cap a la concreció d'una perspectiva "ecològica" i holística sobre l'existència de les formes i de les varietats lingüístiques humanes.

Aquest enfocament és entès des d'una concepció multidimensional, interrelacionada i dinàmica de la realitat capaç d'explicar aspectes fonamentals de la continuïtat, del canvi i de la substitució lingüística que queden sense comprensió des d'una òptica purament interna i descontextualitzada. Hom postula, doncs, que els sistemes humans de comunicació lingüística viuen alhora en els cervells/ments dels individus i en el pla sociocultural, àmbits que controlen, per tant, l'existència -ús o desús- dels codis i de les formes específiques i n'impulsen o retarden la seva transformació.

De manera fonamental, el llibre se centra a aprofundir la comprensió dinàmica del macrofenomen del contacte lingüística i de les seves possibles evolucions (en especial fusió interdialectal, disglòssia, substitució i normalització lingüístiques), tot distingint les dues grans causes històriques, la subordinació política i els moviments migratoris.

Aquestes transformacions de les varietats lingüístiques -que són vistes sempre com a sistemes en equilibri inestable- són estudiades a partir d'un conjunt de dimensions

interdenpents, en concret el complex cervell/ment, el pla de la interacció social, el nivell grupal/social i el poder polític. Modificacions importants en algun d'aquest plans poden portar a un procés de reequilibri de l'ecosistema amb conseqüències més o menys greus per als sistemes lingüístics adaptats a la situació anterior.

Partint d'aquesta metàfora ecosistèmica, l'autor postula que l'èxit o el fracàs de l'actual procés de normalització lingüística a Catalunya es juga no tant en el "corpus" de la llengua com en l'estructura de contextos psicoculturals que en fan possible -o no- l'existència. Donada la complexa situació catalana actual, s'assenyala la importància de mirar globalment la problemàtica i de contemplar el cas català des de les seves interrelacions amb el cas espanyol en general, tot remarcant l'asimetria en el tractament constitucional de les llengües i els efectes negatius que se'n deriven.

Sobre el castellà a Catalunya proposa, doncs, la distinció nítida entre la presència del castellà a Catalunya per raó de la subordinació estatal o per raó dels desplaçaments migratoris. Introdueix també la necessitat de la Unió Europea i del procés de planetarització tecnològica i econòmica, i postula la poliglòtització de la població en el marc d'una distribució geofuncional dels usos lingüístics amb prioritat per al català en el seu propi territori històric.